

**Інститут телекомунікацій і глобального інформаційного простору
Національної академії наук України**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ІТГПІ НАН України
від «30» серпня 2024 року
протокол № 8

Наказ ІТГПІ НАН України
№ 34-с від «30» серпня 2024 року

Директор О.М.Трофимчук

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПЕРЕВЕДЕННЯ, ВІДРАХУВАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ ТА
НАДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПУСТКИ ЗДОБУВАЧАМ ВИЩОЇ
ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ
В ІНСТИТУТІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ І ГЛОБАЛЬНОГО
ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ НАН УКРАЇНИ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про переведення, відрахування, поновлення та надання академічної відпустки в ІТГП НАН України (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», нормативних документів Міністерства освіти і науки України та є складовою частиною Положення про організацію освітнього процесу в ІТГП НАН України.

1.2. Положення врегульовує питання руху контингенту здобувачів вищої освіти в ІТГП НАН України (далі – Інститут), зокрема:

- переведення здобувачів у межах Інституту (зміна освітньої програми, форми навчання, структурного підрозділу, джерела фінансування);
- переведення між закладами вищої освіти зі збереженням місця державного замовлення (у випадках, передбачених законодавством);
- відрахування здобувачів з Інституту;
- поновлення до складу здобувачів осіб, які були відраховані з Інституту або інших українських чи іноземних закладів вищої освіти;
- переривання навчання (надання академічної відпустки) та поновлення після її завершення.

1.3. Терміни у цьому Положенні вживаються відповідно до «Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки», затвердженого наказом МОН України від 07.02.2024 №134, а також інших нормативних актів держави та Інституту у сфері освіти.

1.4. У разі внесення змін до державних нормативних документів у сфері вищої освіти це Положення застосовується в частині, що не суперечить чинному законодавству, до моменту приведення його у відповідність.

2. Переведення здобувачів вищої освіти в межах інституту

2.1. Здобувачі вищої освіти (далі – здобувачі) можуть бути переведені в межах Інституту:

- з однієї освітньої програми на іншу в межах одного рівня освіти (у тому числі зі зміною спеціальності або структурного підрозділу);
- з однієї форми навчання на іншу;
- з одного джерела фінансування на інше.

2.2. Переведення здійснюється на освітні програми того самого рівня вищої освіти, на той самий або нижчий рік навчання.

Переведення здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня можливе за умови виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму.

2.3. Переведення на нижчий рік навчання здійснюється виключно на місця за кошти фізичних або юридичних осіб.

Переведення аспірантів денної форми на нижчий рік навчання не допускається.

2.4. Переведення здійснюється, як правило, під час міжсеместрових перерв.

Обов'язкові умови переведення

2.5. Обов'язковими умовами є:

- наявність вакантних місць ліцензійного обсягу;
- відповідність вимогам до вступників на відповідну освітню програму;
- академічна різниця не більше 20 кредитів ЄКТС із включенням до індивідуального плану;
- виконання академічної різниці до переведення або впродовж шести місяців після нього;
- відсутність невиконаних освітніх компонентів;
- позитивна оцінка здатності здобувача виконати програму;
- згода замовника освітніх послуг (у разі контрактної форми).

2.6. Невиконання вимог до вступників у встановлені строки є підставою для відрахування.

2.7. Негативна оцінка здатності здобувача виконати програму може бути підставою для відмови у переведенні.

2.8. У разі втрати акредитації освітньої програми здобувачі, які навчаються за кошти державного бюджету, мають право на переведення до іншого закладу або на іншу акредитовану програму відповідно до законодавства. Вирішення таких питань покладається на директора Інституту.

Процедура переведення

2.9. Для розгляду питання переведення здобувач подає заяву та копію індивідуального навчального плану до відділу аспірантури не пізніше ніж за 14 робочих днів до початку навчання.

2.10. Комісія з визнання результатів навчання розглядає заяву, визначає академічну різницю, оцінює відповідність вимогам вступу та можливість успішного виконання програми.

Перед цим питання додатково розглядається на засіданні випускового відділу, де оцінюється виконання наукової складової індивідуального плану. Рішення фіксується у протоколі.

2.11. Відділ аспірантури інформує здобувача про умови переведення або обґрунтовану відмову.

2.12. У разі позитивного рішення здобувач подає заяву про переведення, оформлює необхідні договори або додаткові угоди (за потреби). На підставі цих документів видається наказ директора Інституту про переведення.

3. Переведення здобувачів вищої освіти між закладами вищої освіти із збереженням місця державного замовлення

3.1. Загальні умови

Переведення здобувачів між закладами вищої освіти (як з Інституту, так і до Інституту) зі збереженням місця державного замовлення можливе лише для осіб, які навчаються за кошти державного бюджету, за умови:

- повного виконання індивідуального навчального плану;
- переведення на освітню програму тієї самої спеціальності та рівня освіти;

- збереження форми навчання та року навчання;
- наявності державного замовлення за відповідною спеціальністю;
- здійснення переведення не пізніше ніж за шість місяців до завершення навчання (крім випадків, передбачених законодавством);
- подання заяви у строки, визначені законодавством та цим Положенням.

Процедура переведення до ІТГП НАН України

3.2. Здобувач, який бажає перевестися до Інституту, попередньо визначається з освітньою програмою та науковим підрозділом.

3.3. До відділу аспірантури подаються:

- заява про визначення умов переведення;
- академічна довідка або завірена копія індивідуального навчального плану;
- копії документів, що були підставою для вступу до попереднього ЗВО.

3.4. Комісія з визнання результатів навчання розглядає документи, визначає відповідність вимогам та умови переведення згідно з Положенням про визнання результатів формальної освіти.

3.5. У разі позитивного рішення здобувач подає заяву на ім'я директора Інституту про переведення зі збереженням місця державного замовлення. До заяви додаються:

- заява до керівника ЗВО за місцем навчання;
- лист-погодження керівника цього ЗВО.

3.6. Після прийняття директором Інституту позитивного рішення та виконання умов переведення видається наказ про допуск до занять. Відділ аспірантури протягом 7 робочих днів ініціює отримання особової справи здобувача.

3.7. Інститут готує клопотання до Міністерства освіти і науки України, якщо аспірант із ЗВО, або до Відділу наукових кадрів НАН України, якщо аспірант із інституту, що входить до складу Національної академії наук України, щодо перерозподілу державного замовлення у зв'язку з переведенням здобувача.

3.8. Після отримання особової справи укладається договір про навчання відповідно до законодавства та видається наказ про переведення до складу здобувачів Інституту.

Процедурні питання переведення здобувачів вищої освіти з ІТГП НАН України до інших закладів вищої освіти

3.9. Здобувач, який бажає перевестися з Інституту до іншого закладу вищої освіти зі збереженням місця державного замовлення, подає до відділу аспірантури у період з 01 січня по 10 лютого (включно) або з 01 червня по 10 липня (включно) заяву на ім'я директора Інституту про переведення до іншого ЗВО.

Попередньо заява погоджується керівником відповідного наукового підрозділу із підтвердженням, що:

- здобувач повністю виконав індивідуальний навчальний план;
- переведення здійснюється без зміни спеціальності, рівня, форми здобуття освіти та року навчання.

3.10. Здобувач подає заяву про отримання академічної довідки та здійснює оплату її виготовлення (за потреби).

3.11. Після отримання згоди від закладу освіти, до якого планується переведення, та надходження офіційного запиту на передачу особової справи, здобувач подає заяву про відрахування у зв'язку з переведенням до іншого ЗВО.

3.12. Інститут протягом семи робочих днів після отримання запиту видає наказ про відрахування у зв'язку з переведенням зі збереженням місця державного замовлення та протягом десяти робочих днів формує і передає особову справу до закладу освіти, куди переводиться здобувач.

3.13. Інші питання переведення регулюються чинним законодавством України, нормативними актами МОН та внутрішніми документами закладу освіти, до якого здійснюється переведення.

4. Відрахування здобувачів вищої освіти

4.1. Підстави для відрахування

Підстави для відрахування визначаються статтею 46 Закону України «Про вищу освіту» та статтею 42 Закону України «Про освіту», зокрема:

власне бажання;

- завершення навчання за освітньо-науковою програмою;
- переведення до іншого закладу вищої освіти;
- невиконання індивідуального навчального плану або індивідуального плану роботи аспіранта;
- порушення умов договору про навчання;
- порушення академічної доброчесності;
- інші випадки, передбачені законодавством.

4.2. Відрахування за власним бажанням здійснюється на підставі особистої заяви здобувача.

4.3. Відрахування здійснюється наказом директора Інституту за поданням відділу аспірантури та на підставі рішення випускового відділу або Вченої ради Інституту (у випадках, передбачених законодавством).

Відрахування здобувачів, що навчаються за кошти державного бюджету

4.4. Відрахування здобувачів, які навчаються за кошти державного бюджету, здійснюється відповідно до законодавства України та нормативних актів МОН України.

4.5. Наслідком відрахування є припинення права на подальше навчання за державним замовленням. За особистою заявою здобувача можливе переведення на навчання за кошти фізичних або юридичних осіб (за наявності вакантних місць).

Відрахування за невиконання індивідуального плану

4.6. Факт невиконання індивідуального навчального плану або індивідуального плану роботи аспіранта встановлюється за результатами семестрового контролю, щорічної атестації або звітування.

4.7. Індивідуальний план вважається виконаним за умови:

- отримання позитивних результатів з усіх освітніх компонентів;
- своєчасного виконання освітньої та наукової складової;
- подання та успішного захисту результатів досліджень у встановлені строки.

4.8. Здобувач має право на ліквідацію академічної заборгованості у строки, визначені внутрішніми нормативними документами. Нереалізація цього права або повторне отримання незадовільного результату є підставою для відрахування.

4.9. Порушення академічної доброчесності під час виконання навчальних або наукових завдань є підставою для виставлення незадовільної оцінки та відрахування.

4.10. Здобувач має право на апеляцію рішень щодо результатів контролю відповідно до встановленого порядку.

4.11. Здобувач не може бути відрахований у разі наявності обставин непереборної сили, підтверджених у встановленому порядку.

5. Поновлення до складу здобувачів вищої освіти

5.1. Загальні положення

Поновлення до складу здобувачів здійснюється в межах ліцензованого обсягу Інституту за відповідним рівнем вищої освіти, спеціальністю та роком набору. Перевищення ліцензованого обсягу можливе лише у випадках, передбачених законодавством.

5.2. Поновлення можливе на освітньо-наукову програму того самого рівня вищої освіти на той самий або нижчий рік навчання, на ту саму або іншу форму здобуття освіти.

5.3. Особи, відраховані до завершення навчання, можуть бути поновлені за особистою заявою, як правило, на навчання за кошти фізичних або юридичних осіб.

5.4. Учасники бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни поновлюються відповідно до чинного законодавства України.

5.5. Поновлення здійснюється, як правило, під час міжсеместрових перерв.

Обов'язкові умови поновлення

5.6. Обов'язковими умовами поновлення є:

- наявність вакантних місць ліцензійного обсягу;
- відповідність вимогам до вступників, що діяли у рік набору;
- академічна різниця не більше 20 кредитів ЄКТС із включенням до індивідуального плану;
- виконання академічної різниці до поновлення або протягом шести місяців після нього;
- позитивна оцінка здатності особи виконати освітньо-наукову програму.

5.7. Невиконання встановлених вимог є підставою для відрахування відповідно до законодавства.

Процедура поновлення

5.8. Для визначення умов поновлення особа подає до відділу аспірантури:

- заяву на ім'я директора Інституту;
- академічну довідку;
- копії документів про попередню освіту.

Заява подається не пізніше ніж за 14 робочих днів до початку семестру.

5.9. Комісія з визнання результатів навчання визначає обсяг академічної різниці, оцінює відповідність вимогам та можливість успішного продовження навчання.

5.10. За результатами розгляду відділ аспірантури інформує особу про умови поновлення або про відмову із зазначенням причин.

5.11. У разі позитивного рішення особа подає заяву про поновлення та укладає договір про навчання (за потреби). На підставі цих документів видається наказ директора Інституту про поновлення.

Поновлення після незадовільних результатів атестації

5.12. Особи, які не були допущені до захисту дисертації або отримали незадовільну оцінку під час захисту, можуть бути поновлені:

- на строк, необхідний для усунення недоліків та підготовки до повторної атестації;
- за умови виконання встановлених вимог та наявності вакантних місць.

5.13. Повнення таких осіб здійснюється, як правило, на навчання за кошти фізичних або юридичних осіб відповідно до законодавства.

6. Академічна відпустка (переривання навчання)

6.1. Загальні положення

Здобувач має право на перерву у навчанні без відрахування зі складу здобувачів шляхом оформлення академічної відпустки у зв'язку з обставинами, що унеможливають виконання освітньо-наукової програми, зокрема:

- за медичними показаннями;
- у зв'язку з участю в програмі академічної мобільності;
- у зв'язку з призовом на військову службу;
- у зв'язку з довгостроковим службовим відрядженням;
- за сімейними обставинами;
- у зв'язку з вагітністю та пологами, доглядом за дитиною відповідно до законодавства.

6.2. Надання, продовження академічної відпустки та поновлення після її завершення здійснюється на підставі особистої вмотивованої заяви здобувача на ім'я директора Інституту через відділ аспірантури з доданням підтвердних документів.

6.3. Повнення після академічної відпустки здійснюється, як правило, на той самий рік навчання. Заява про поновлення подається не пізніше ніж за 5 робочих днів до завершення строку відпустки.

6.4. Для здобувачів, які до академічної відпустки навчалися за кошти державного бюджету, поновлення здійснюється на вакантні місця державного замовлення за умови їх наявності та збереження спеціальності.

6.5. На період академічної відпустки призупиняється дія договору про навчання.

6.6. Якщо здобувач не подав заяву про поновлення або подовження академічної відпустки у встановлений строк, він підлягає відрахуванню відповідно до законодавства.

6.7. Академічна відпустка надається, як правило, один раз строком до одного року. За наявності документально підтверджених підстав можливе її подовження.

Академічна відпустка за медичними показаннями

6.8. Академічна відпустка за медичними показаннями надається у випадках, що унеможливають поєднання лікування з навчанням та/або виконанням індивідуального плану наукової роботи (у разі зниження працездатності внаслідок порушень функцій організму, зумовлених гострими захворюваннями, що потребують тривалого відновлювального лікування).

6.9. Академічна відпустка за медичними показаннями здобувачам вищої освіти та здобувачам ступеня доктора філософії в ІТГП НАН України надається:

- у випадках, що унеможливають поєднання відновлювального лікування з навчанням;
- у випадку загострення хронічних захворювань або частих захворювань (понад один місяць протягом півріччя), що унеможливають належне виконання освітньо-наукової програми;
- за наявності анатомічних дефектів або інших станів здоров'я, які не дають змоги проходити лікування без переривання освітнього та/або наукового процесу.

6.10. Підставою для надання академічної відпустки за медичними показаннями є особиста заява здобувача та медичні документи, що підтверджують необхідність її надання (із зазначенням відповідного висновку лікарсько-консультативної комісії або іншого медичного документа, виданого за результатами медичного обстеження).

6.11. Строк академічної відпустки за медичними показаннями – до одного року.

6.12. Поновлення після такої відпустки здійснюється на підставі медичного підтвердження можливості продовження навчання.

6.13. Термін академічної відпустки

Термін академічної відпустки за медичними показаннями становить не більше одного року, якщо інше не передбачено законодавством України.

6.14. Поновлення після академічної відпустки

Поновлення здобувача на навчання (підготовку в аспірантурі) після академічної відпустки за медичними показаннями здійснюється наказом директора ІТГП НАН України:

- на місця державного замовлення — для осіб, які навчалися за державним замовленням, за умови поновлення без зміни спеціальності (галузі знань);

- на умовах контракту — для осіб, які навчалися за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

6.15. До заяви про поновлення додаються документи, що підтверджують можливість участі здобувача в освітньому та/або науковому процесі та виконання індивідуального плану (як правило, медичний документ із відповідним рішенням лікарсько-консультативної комісії).

Академічна відпустка у зв'язку з участю в програмі академічної мобільності

6.16. Академічна відпустка надається у разі, якщо участь здобувача в програмі академічної мобільності (навчання або стажування в іншій освітній чи науковій установі, у тому числі за кордоном) унеможливило виконання індивідуального плану за основним місцем навчання.

6.17. Підставою для надання відпустки є особиста заява та документи, що підтверджують участь у програмі академічної мобільності.

6.18. Термін такої відпустки — не більше одного року.

Академічна відпустка у зв'язку з призовом на військову службу

6.19. Підставою для надання відпустки є заява здобувача та документи, що підтверджують призов або проходження військової служби.

6.20. Відпустка надається, як правило, строком до одного року з можливістю щорічного подовження до моменту звільнення з військової служби (за умови подання підтвердних документів).

6.21. Поновлення після такої відпустки здійснюється на місця державного замовлення за умови наявності вакантних місць і збереження спеціальності. До заяви додається документ про звільнення з військової служби.

6.22. Дострокове поновлення без звільнення зі служби можливе за заочною або дистанційною формою навчання за наявності письмового дозволу командира та відповідно до законодавства.

Академічна відпустка у зв'язку з довгостроковим службовим відрядженням

6.23. Надається здобувачам, які поєднують навчання з роботою, за наявності офіційного підтвердження відрядження.

6.24. Підставою є заява та документ з місця роботи із зазначенням строку відрядження.

6.25. Термін відпустки не може перевищувати одного року

Академічна відпустка за сімейними обставинами

6.26. Підставою є вмотивована заява та підтвердні документи (за наявності).

6.27. Термін відпустки — не більше одного року за весь період навчання без права подовження.

Академічна відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами; доглядом за дитиною

6.28. Підставою для надання академічної відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, крім заяви здобувача, є листок непрацездатності у зв'язку з

вагітністю та пологами.

6.29. Підставою для надання академічної відпустки у зв'язку з доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку, крім заяви здобувача, є свідоцтво про народження дитини.

6.30. Термін відпустки визначається законодавством України, не може перевищувати тривалість соціальної відпустки, наданої відповідно до Закону України «Про відпустки», але за бажанням здобувача може надаватися на строк, менший за таку соціальну відпустку.

6.31. Аспіранти 3 та 4 курсу після академічної відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами або для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку поновлюються на навчання впродовж семестру, в якому вони перервали навчання, або у разі дострокового переривання відпустки – на залишок нормативного терміну підготовки в аспірантурі.

7. Прикінцеві положення

7.1. Особи, які поновлені або переведені на навчання за кошти фізичних (юридичних) осіб та виконали вимоги до вступників на відповідну освітньо-наукову програму за державним замовленням, можуть бути переведені на конкурсних засадах на вакантні місця державного замовлення відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних документів Інституту.

7.2. Зміна джерела фінансування з навчання за кошти фізичних (юридичних) осіб на навчання за кошти державного бюджету здійснюється за наявності згоди замовника платної освітньої послуги (у разі її укладення) та за умови наявності вакантних місць державного замовлення.

7.3. У разі поновлення або переведення на нижчий рік навчання осіб, які раніше навчалися за кошти державного бюджету, таке поновлення або переведення здійснюється виключно на навчання за кошти фізичних (юридичних) осіб без права подальшого переведення на вакантні місця державного замовлення протягом навчання на цьому році.

7.4. Особі, відрахованій з Інституту (крім випадку завершення навчання або не приступання до занять), видається академічна довідка із зазначенням освітніх компонентів, отриманих оцінок та кількості кредитів ЄКТС.

7.5. Для осіб, які поновлюються або переводяться на останній рік навчання, вимоги до вступників мають бути виконані до моменту поновлення або переведення.

Положення розробили:

Лебідь О.Г.	Заступник директора з наукової роботи ІТГП НАНУ
Калюх Ю.І.	Д.т.н., професор, головний науковий співробітник ІТГП НАНУ
Триснюк В.М.	Д.т.н., с.н.с., завідувач відділу досліджень навколишнього середовища ІТГП НАНУ
Кряжич О.О.	К.т.н., с.н.с., старший науковий співробітник ІТГП НАНУ